

Yrd. Doç. Dr. Ayten ERÇOBAN EVREN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ VE
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDE
ANAYASA MAHKEMESİ İPTAL
KARARLARININ GERİYE YÜRÜMEZLİĞİ**

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	VII
Kısaltmalar.....	XIII
Giriş	1

BÖLÜM I

TC ve KKTC’de Norm Denetimi Sonucunda Verilen İptal Kararlarının Hukuki Dayanağı ve Niteliği

I. Genel Olarak TC’de Norm Denetimi	5
A. 1961 Anayasası Öncesi.....	7
B. 1961 Anayasası Dönemi	12
C. 1982 Anayasası ve Anayasa Yargısı	15
D. Anayasa Mahkemesi İptal Kararlarının Özellikleri	20
II. Genel Olarak KKTC’de Norm Denetimi	27
A. Anayasa Hukuku Açısından Kıbrıs Adasının Kısa Tarihi.....	27
B. 1960 KC Anayasası Öncesi	29
C. 1960 KC Anayasası Dönemi.....	30
D. 1975 KTFD Anayasası Dönemi	35
E. 1985 KKTC Anayasası ve Anayasa Yargısı.....	38
F. Anayasa Mahkemesi İptal Kararlarının Özellikleri	43
G. Değerlendirme	49

BÖLÜM II

İptal Kararlarının Geriye Yürümezliği ve Yorum İhtiyacı

I. TC ve KKTC Anayasa Mahkemelerinde İptal Kararlarının Zaman İçindeki Etkisi	51
A. Anayasaya Aykırılığın Yapıtırımı	57
B. Anayasa Mahkemesi'nin Yürürlüğü Durdurma Kararları	65
C. İptal Kararlarının Resmî Gazete'de Yayımlanma Zorunluluğu	77
D. İptal Kararlarının Uygulanması	80
II. Geçmişe Yürüme ve Yorum İhtiyacı	82
A. Sözel Yorum	84
B. Sistematik Yorum	85
C. Genetik- Tarihsel Yorum Yöntemi	88
D. Anayasanın Bütünlüğü ve Pratik Uyuşum İlkesi	90
E. Değerlendirme	90

BÖLÜM III

Geçmişe Yürümeme Kuralına İstisna Teşkil Eden Durumlar

I. Genel Olarak Geçmişe Yürüme	93
II. Ceza Davaları Bakımından İptal Kararlarının Geçmişe Etkisi	93
III. Hukuk Davaları Bakımından İptal Kararlarının Geçmişe Etkisi	97
A. Görülmekte olan Davalar	97
1. Somut Norm Denetimi Bakımından	97
2. Soyut Norm Denetimi Bakımından	109
B. Kesin Hüküm Halini Alan Yargı Kararları	114
IV. Vergi Davaları Bakımından İptal Kararlarının Geçmişe Etkisi	120
V. İdari Davalar Bakımından İptal Kararlarının Geçmişe Etkisi	126
VI. Değerlendirme	137

BÖLÜM IV
TC VE KKTC ANAYASA MAHKEMESİ
İPTAL KARARLARININ YASAMA VE
YÜRÜTME ORGANLARI ÜZERİNDEKİ
ETKİSİ

I. Genel Olarak Anayasa Mahkemesi Kararlarının Yasama ve Yürütme Organları Üzerindeki Etkisi	139
II. Anayasa Mahkemesi İptal Kararları Sonucunda Uygulamada Karşılan Başlıca Sorunlar.....	141
A. İptal Kararının Ardından Yasama Organının Düzenleme Yapmakta Gecikmesi	141
B. Uygulanmakla Etkisi Tükenen Normlara İlişkin Durum.....	153
III. Yasama Organının Anayasa Mahkemesi Kararları Doğrultusunda Düzenleme Yapma Sorumluluğu ve Takdir Yetkisi	158
IV. Yasal Boşluğun Yürütme İşlemleri ile Doldurulma Girişimi	165
V. Yasama Organınca Yapılan Yeni Düzenleme ile Yasal Boşluk Geriye Etkili Olarak Doldurulabilir mi?	168
VI. Anayasaya Uygun Davranma Mesuliyeti-	169
Sonuç ve Çözüm Önerileri.....	185
Kaynakça.....	189